

udledning af urensede spildevand og jordforurening med giftige kemikalier, ser vi meget sjældent i dag, og det er i dag ikke længere sundhedsskadeligt for københavnerne at bade i havnen. En lang række giftstoffer bruges ikke længere i Danmark, og luften er blevet renere, fordi vi har stillet krav til virksomhederne. Skorstensfilter på den forurenende virksomhed og katalysator på alle nye biler er en selvfølge i dag, men det var det ikke for 20 år siden. Mange søer og vådområder er genskabt, flere udrettede vandløb har fået deres slyngninger tilbage. Et af de flotteste projekter er Skjern å i Vestjylland, men eksemplerne findes over det meste af landet. For bare et par måneder siden blev f.eks. Nordjyllands største sø – Vilsted Sø – indviet. Flere arter af dyr, fugle og planter er også i fremgang. Det gælder f.eks. kronhjorten, som man i dag kan opleve mange steder i Danmark. For bare 50 år siden var kronhjorten en dyreart, der kun levede få steder i Jylland. Også flere og flere fuglearter vender tilbage til Danmark for at yngle, som f.eks. havørn, kongeørn, vandrefalk og den røde glente. Og sjældne arter som løvfrøer, orkideer og odder trives bedre end før, fordi der er gennemført en aktiv naturforvaltning. I vækstområder, hvor byudviklingen tager fart, skal man ikke være i tvivl om, hvor byen slutter og det åbne land begynder. Det giver kvalitet både til byen og det åbne land. Den fysiske planlægning medvirker til at styre udviklingen og skal bl.a. medvirke til at sikre byboere adgang til natur og til stilhed.

Selv om der på flere områder er gjort en målrettet indsats for naturen de seneste 10-20 år, er der fortsat store naturopgaver foran os.

Naturen har stadig for lidt plads, og den påvirkes af for mange næringsstoffer og miljøskadelige stoffer. Det er desværre en tilbagevendende begivenhed, at vi ser omfattende iltsvind i vores fjorde. Vandmiljøet er belastet af pesticider, af et overskud af næringsstoffer fra landbrug og dambrug og af at der udledes miljøfremmede stoffer fra dambrug og spildevand. Det viser den seneste DMU-rapport fra 2005 om naturens tilstand. Konklusionen er ikke overraskende. Det var samme hovedresultat som det bredt sammensatte Wilhelm-udvalg kom frem til i 2001, da de gjorde en samlet status for naturens tilstand i Danmark.

Opgørelserne viser også, at naturen lider under, at over 90% af landets areal er påvirket af dræning og afvanding. I naturen er vand ensbetydende med liv, og der er i dag for få små vand-

huller og søer, hvor insekter, fisk, padder, fugle og vandlevende dyr kan slå sig ned. Kun ca. 2% af åer og vandløb har bevaret deres naturligt bugtede forløb gennem landskabet. Resten er rettet ud med gravemaskiner, lagt i kanal, rør-lagt eller forsvundet. Konsekvensen er, at naturområderne, er blevet for få, for opsplittede og der mangler kontinuitet. Naturen lider helt generelt under den meget intensive arealanvendelse. Samtidigt mangler der afgræsning af de enge og overdrev, som tidligere var en mere naturlig del af kulturlandskabet, så omkring 40% er under tilgroning og arter forsvinder. F.eks. er harer og agerhøns i dag sjældne gæster i det åbne landskab, og engfugle som viben og kobbersneppen er gået drastisk tilbage, fordi engene gror til eller opdyrkes. Klimaforandringer påvirker også naturen, og der er problemer med, at unaturlige, invasive arter som amerikansk mink, dræbersnegle og bjørneklo spredes og fortrænger oprindelige arter på deres vej. En tredjedel af de vilde danske plantearter er på vej til at forsvinde.

FÆLLES VÆRDIER KAN LÆGGE ET LANGSIGTET SPOR

Regeringen ønsker fortsat mere og bedre natur i Danmark. Vi skal standse nedgangen i den biologiske mangfoldighed, sådan som også regeringerne i EU har besluttet. Når målsætningen skal forfølges, interesserne brydes og naturen er i spil, vil vi lægge et spor ud, som kan hjælpe med at styre os igennem de mange konkrete og vanskelige prioriteringer, vi konstant bliver stillet overfor. Regeringen ønsker derfor at lade tre centrale værdier være styrende for vores naturpolitiske indsats: Mangfoldighed, ansvar og dialog.

MANGFOLDIGHED – FORDI VARIATION TJENER MANGE FORMÅL

Tabet af mangfoldighed er et globalt problem. Men det er også et dansk problem. For regeringen er det vigtigt, at vi har plads til mangfoldighed. Fordi det bakkede danske landskab med en mosaik af skove, marker, enge, åer, vidtstrakte kyster og lavvandede fjorde rummer stor skønhed og kvalitet. Og det giver mulighed for, at mange slags dyr og planter kan leve her. Internationalt har vi en særlig forpligtelse til at værne